

رصد

با وجود همه اتفاق های ژئوپلیتیکی این روزها طلا نتوانسته نقش سنتی خود را ایفا کند

گروه اقتصاد| در زمان بحران های جهانی معمولاً قیمت طلا به عنوان «پناهگاه امن» افزایش می یابد، اما با وجود جنگ چندماهه آمریکا و اسرائیل علیه ایران (که از ۹ اسفند آغاز شد)، قیمت طلا روند نزولی داشته است. قیمت هر اونس طلا از رکورد ۵هزار و ۳۰۳ دلار در ۲۸ ژانویه به حدود ۴هزار و ۲۳۵ دلار در روز جمعه کاهش یافته است.

به گزارش یورونیوز مهم ترین دلایل در بررسی این کاهش قیمت عبارت اند از:

۱. **تورم ناشی از جنگ و اختلال در تنگه هرمز:** ایران در پاسخ به حملات، عبور و مرور در تنگه هرمز را مسدود کرده که منجر به افزایش شدید قیمت انرژی (نفت و گاز) شده، این موضوع تورم را در سطح جهانی بالا برده و بهیژه در آمریکا که تورم به ۴/۲ درصد (بالترین سطح در سه سال اخیر) رسیده است.

۲. **انتظار افزایش نرخ بهره:** تورم بالا موجب شده بانک های مرکزی، به خصوص فدرال رزرو، به جای کاهش نرخ بهره، احتمالاً آن را افزایش دهند. ابزار CME FedWatch احتمال افزایش نرخ بهره تا دسامبر را بیش از ۵۰ درصد برآورد کرده است. دونالد ترامپ پیش از جنگ خواستار کاهش شدید نرخ بهره بود، اما شرایط تغییر کرده است.

۳. **رقابت دلار با طلا:** طلا دارای «بدون بازده» است و درآمد ثابت (مثل سود اوراق قرضه) تولید نمی کند. وقتی نرخ بهره بالا می رود، سرمایه گذاران به سمت دلار و اوراق خزانه داری (با بازدهی جذاب) هجوم می برند. جنگ همچنین دلار را تقویت کرده و چون طلا به دلار قیمت گذاری می شود، قیمت آن تحت فشار قرار گرفته است. تحلیلگران تأکید می کنند نرخ بهره بالا جذابیت طلا را کاهش می دهد. تورم و نرخ بهره مثل دو طرف الکلنگ عمل می کنند و در حال حاضر نرخ بهره غالب است.

با این حال، اخبار احتمالی توافق آمریکا و ایران موجب شد قیمت طلا روز جمعه کمی بهبود یابد، چون پایان جنگ می تواند تورم را کاهش دهد. ولی کارشناسان معتقدند حتی با پایان جنگ، عوامل متعددی (از جمله نرخ بهره) مانع رشد شدید طلا خواهند شد و محدوده فعلی ممکن است سطح حمایتی باشد.

این گزارش درباره وضعیت بازار طلا در ایران هم می گوید: بازار داخلی ایران تحت تأثیر همزمان قیمت جهانی، تنش های سیاسی و نوسان های نرخ ارز قرار گرفته است. قیمت ها نوسانی بوده و در هفته های اخیر با وجود بهبود نسبی جهانی، روند نزولی ادامه داشته، مثلاً هر گرم طلا ۱۸۱ عیار به کمتر از ۱۷ میلیون رسیده و از کانال ۱۸ میلیون خارج شده و سکه تمام به حدود ۱۷۶ میلیون تومان کاهش یافته است. بازار ایران بیشتر واکنشی و وابسته به عوامل داخلی (به ویژه دلار) بوده تا روند صعودی پایدار.

به این ترتیب به نظر می رسد در حال حاضر عوامل اقتصادی (تورم، نرخ بهره و قدرت دلار) بر ریسک های ژئوپلیتیک غلبه کرده اند و طلا نتوانسته نقش سنتی خود را به خوبی ایفا کند. آینده همچنان نامشخص است و به دو تحولات جنگ و سیاست های پولی بستگی دارد.

مهسا ناطقی | در حالی که تنش های منطقه ای و محدودیت های خارجی بر تجارت ایران سایه انداخته اند، برخی صادرکنندگان ریشه بخشی از مشکلات را در سازوکارهای داخلی جست وجو می کنند.

به گفته آن ها، پیچیدگی مقررات، تغییرات ناگهانی سیاست ها و چالش های اجرایی، پیش بینی پذیری تجارت را کاهش و هزینه فعالیت های صادراتی را افزایش داده است.

به باور این فعالان اقتصادی، در چنین شرایطی صادرکننده علاوه بر مواجهه با ریسک های بیرونی، ناچار است خود را با مجموعه ای از مقررات و فرایندهای داخلی نیز تطبیق دهد؛ مسائلی که گاه مسیر تجارت را پیچیده تر می کند.

در این گزارش، بر اساس گفت و گو با دو صادرکننده با سابقه، چند مسئله مهم در حوزه سیاست های صادراتی بررسی می شود.

تجارت در محاصره ابهامات قانونی

افزایش تنش های منطقه ای معمولاً با بالا رفتن ریسک های تجاری همراه است؛ از ناامن تر شدن مسیرهای حمل و نقل و افزایش هزینه بیمه گرفته تا دشوارتر شدن نقل و انتقال پول. برای اقتصادی مانند ایران که سال ها با محدودیت های بانکی و مالی مواجه بوده، این عوامل می تواند روند صادرات را کندتر کند.

با این حال، برخی صادرکنندگان معتقدند در کنار این فشارهای بیرونی، تصمیم های داخلی نیز بر پیچیدگی شرایط افزوده است. از نگاه آن ها، صدور بخشنامه های ناگهانی درباره ممنوعیت یا محدودیت صادرات، یکی از مهم ترین عواملی است که گاه حتی پیش از تحریم ها، جریان تجارت را با اختلال مواجه می کند.

حسن سعیدی، از صادرکنندگان با سابقه، در این باره می گوید: اگر کشور واقعاً کمبود مواجه باشد، محدودیت صادرات قابل درک است و ما هم همراهی می کنیم. مسئله این است که گاهی این تصمیم ها بدون اطلاع قبلی و به صورت یک شبه اعلام و همان روز اجرا می شود. در حالی که صادرکننده با مشتری خارجی قرارداد بسته، اعتبار اسنادی باز شده یا حتی کالا آماده ارسال و در مسیر مرز است. در چنین شرایطی نه امکان لغو تعهد وجود دارد و نه جریان خسلرتی، طرف خارجی هم نمی پذیرد که مقررات داخلی مانا گهان تغییر کرده است.

انتقاد از پیش بینی ناپذیری مقررات

او توضیح می دهد: مواردی داشته ایم که کالا تا مرز رفته اما با صدور یک بخشنامه جدید مجبور به بازگشت شده است. این فقط زیان مالی نیست؛ اعتبار چندساله یک تاجر زیر سؤال می رود. خریدار خارجی وقتی یک بار بدقولی ببیند، معمولاً برای دفعات بعد سراغ تأمین کننده ای از کشور دیگر می رود و بازگشت به آن بازار بسیار دشوار می شود.

در تجارت بین الملل اعتماد نقش تعیین کننده ای دارد. وقتی یک صادرکننده نتواند تعهد خود را به موقع انجام دهد، خریدار خارجی به سادگی سراغ تأمین کننده ای دیگر می رود و بازگشت به آن بازار نیز معمولاً دشوار است. در نتیجه صادرکننده ای که هم زمان با محدودیت های بانکی، هزینه انتقال پول و ریسک های حمل و نقل مواجه است، گاه با عامل دیگری ریزوب رهرو می شود؛ پیش بینی ناپذیری تصمیم های داخلی.

هزینه های پنهان تجارت

چالش های تجارت خارجی ایران تنها به ممنوعیت های ناگهانی محدود نمی شود. صادرکنندگان از مجموعه ای از هزینه های پنهان سخن می گویند که بخش مهمی از آن

واکاووی موانع ساختاری و بخشنامه ای سیاست گذاری های داخلی در مسیر تجارت خارجی

شطرنج با صادرات

به پیچیدگی های اداری و فرایندهای طولانی برمی گردد. در تجارت منطقه ای، سرعت و ثبات اهمیت زیادی دارد. هر روز تأخیر در گمرک یا ثبت سفارش می تواند به از دست رفتن یک مشتری منجر شود. یکی از نمونه های این وضعیت، توقف طولانی مدت کانتینرها و پرداخت هزینه های دمووراز است.

علی بهادری، صادرکننده و فعال اقتصادی، در این باره می گوید: کانتینرهایی داریم که قرار بوده از چین به بندرعباس برسند، اما بیش از سه ماه است اطلاعی از آن ها نداریم. به دلیل تحریم ها رزرو کانتینر از طریق واسطه انجام و حالا پیگیری آن دشوار شده است. به گفته او، علاوه بر ارزش بالای کانتینر، هزینه های روزانه دمووراز نیز به صادرکننده تحمیل می شود؛ حتی در شرایطی که بار هنوز به مقصد نرسیده است.

چنین هزینه هایی می تواند انگیزه سرمایه گذاری در تولید داخلی را کاهش دهد. برخی فعالان اقتصادی می گویند در مقایسه با ایران، سرمایه گذاری در بعضی کشورهای همسایه با وجود زیرساخت های ضعیف تر، به دلیل سهولت بیشتر تجارت جذاب تر شده است.

سعیدی در این باره خاطرنشان می کند: در افغانستان زیرساخت ها خیلی محدودتر، اما فرایند تجارت ساده تر است. سامانه ها و مراحل طولانی اداری کمتر وجود دارد. به گفته فعالان اقتصادی، مسئله اصلی فقط میزان سود نیست، بلکه امکان پیش بینی شرایط است؛ موضوعی که برای یک تاجر گاهی از سود کوتاه مدت مهم تر است.

سامانه ای برای تسهیل یا مانعی تازه؟

یکی از محورهای اصلی انتقاد صادرکنندگان، عملکرد سامانه های اداری به ویژه «سامانه جامع تجارت» است؛ سامانه ای که با هدف شفاف سازی و دیجیتال سازی فرایند تجارت ایجاد شد.

بهادری در این زمینه عنوان می کند: در میان فعالان اقتصادی گاهی به شوخی می گویند سامانه جامع تجارت تبدیل شده به سامانه مانع تجارت. تقریباً همه مراحل

در مسیرهای مشخص و گاهی با نرخ هایی متفاوت از بازار عرضه کند. بهادری نیز اضافه می کند: ما در بازار آزاد رقابت می کنیم و قیمت گذاریمان بر اساس واقعیت بازار جهانی است، اما ارز حاصل از صادرات را باید در چارچوب هایی عرضه کنیم که گاهی با نرخ بازار فاصله دارد. این فاصله عملابخشی از حاشیه سود صادرکننده را از بین می برد. در برخی موارد نیز صادرکننده برای رفع تعهد ارزی ناچار می شود واردات انجام دهد؛ حتی اگر فعالیت اصلی او تولید و صادرات باشد. به اعتقاد منتقدان، چنین روندی می تواند موجب پیچیده تر شدن تجارت و افزایش زمان انجام فرایندها شود. در تجارت بین الملل، زمان عامل تعیین کننده ای است و تأخیرهای طولانی می تواند موجب از دست رفتن مشتریان خارجی شود.

فعالان اقتصادی برای توضیح پیامدهای این وضعیت به نمونه هایی مانند کاهش سهم ایران در بازار جهانی فرش اشاره می کنند. سعیدی می گوید: زمانی نام فرش ایران در دنیا شناخته شده بود، اما امروز کشورهایی مانند ترکیه سهم بیشتری از بازار گرفته اند.

در مورد محصولاتی مانند زعفران نیز گفته می شود بخشی از محصول ایران پس از خروج خام یا فله ای، با بسته بندی و برند کشورهای دیگر وارد بازار جهانی می شود.

در عین حال برخی کارشناسان هشدار می دهند حذف کامل سیاست رفع تعهد ارزی می تواند بازار ارز را با شوک مواجه کند. از این رو بحث اصلی بیشتر بر اصلاح شیوه اجرای آن متمرکز شده است.

مرزها و هزینه انتظار

بخشی از مشکلات صادرات در مرحله عبور کالا از مرزها و گمرکات بروز می کند. صادرکنندگان می گویند کمبود زیرساخت یا نیروی انسانی در برخی گذرگاه ها موجب توقف های طولانی کامیون ها می شود. یکی از نمونه هایی که فعالان اقتصادی به آن اشاره می کنند، گمرک دوغانرون در مرز افغانستان است. وقتی سیستم قطع می شود، عملاً تجارت هم متوقف می شود، اما تعهد ما به مشتری خارجی متوقف نمی شود.

به اعتقاد فعالان اقتصادی، دیجیتال سازی شدن تجارت اقدامی ضروری است، اما اجرای آن بدون زیرساخت مناسب و بدون پیش بینی سازوکارهای جایگزین، می تواند خود به مانعی جدید تبدیل شود.

رفع تعهد ارزی؛ سیاستی بحث برانگیز

در میان همه مسائل مطرح شده، موضوعی که بیش از همه در میان صادرکنندگان تکرار می شود، سیاست «رفع تعهد ارزی» است.

بر اساس این سیاست، صادرکننده موظف است ارز حاصل از صادرات خود را در چارچوب های مشخص به کشور بازگرداند. این سیاست پس از جهش ارزی سال ۱۳۹۷ با هدف مدیریت بازار ارز و تأمین نیازهای وارداتی شکل گرفت. منطق این سیاست روشن است: اگر ارز حاصل از صادرات به چرخه اقتصادی کشور بازنگردد، منابع ارزی کاهش می یابد و بازار داخلی با کمبود روبه رو می شود.

این حال صادرکنندگان می گویند چالش اصلی در نحوه اجرای این سیاست است. آن ها معتقدند سازوکار موجود انعطاف پذیری کافی ندارد و در برخی موارد هزینه های اضافی ایجاد می کند.

سعیدی در این باره اظهار می کند: وقتی تولیدکننده صادرات انجام می دهد، برای ادامه تولید به همان ارز نیاز دارد؛ برای خرید مواد اولیه، ماشین آلات یا قطعات. اگر

فرایند بازگشت ارز طولانی و پیچیده باشد، جریان تولید هم دچار اختلال می شود. به گفته فعالان اقتصادی، یکی از مسائل این است که صادرکننده باید ارز خود را

آگهی مزایده عمومی خودرو اسقاطی (نوبت اول)

اداره کل امور عشاير خراسان رضوی در نظر دارد تعداد یک(۱) دستگاه خودرو اسقاطی خود را از طریق مزایده عمومی به فروش برساند . کلیه مراحل برگزاری مزایده از طریق سایت سامانه ستاد به ادرس setadiran.ir انجام می پذیرد.
۱-زمان بازدید از روز سه شنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۳/۲۶ لغایت ۱۴۰۵/۰۴/۰۶ می باشد.
۲- مهلت دریافت اسناد مزایده از تاریخ ۱۴۰۵/۰۳/۲۶ ساعت ۱۳ لغایت تاریخ ۱۴۰۵/۰۴/۰۲ ساعت ۱۳.
۳- آخرین مهلت تکمیل و بازگرداری اسناد مزایده و تحویل پاکت (الف)(ضمانت بانکی) ساعت ۱۰ صبح مورخ ۱۴۰۵/۰۴/۱۷ می باشد.
۴- تضمین شرکت در فرایند مزایده مبلغ ۲۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال می باشد.
۵- پیشنهادات واصله در تاریخ۱۴۰۵/۰۴/۰۲ ساعت ۹ صبح در محل سالن جلسات اداره کل بازرگایی خواهد شد.

آگهی دعوت مجمع عمومی عادی سالیانه

شرکت تعاونی مصرف قرارگاه منطقه ای شمال شرق نزاچا

جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه شرکت تعاونی مصرف قرارگاه منطقه‌ای شمال شرق نزاچا نوبت اول در ساعت ۹ صبح روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۴/۱۷ در محل مجتمع فرهنگی الغدیر واقع در انتهای دکتر بهشتی ۴ برگزار می شود. از کلیه اعضای محترم تقاضا می شود جهت اتخاذ تصمیم نسبت به موضوعات زیر در این جلسه حضور بهم رسانند.

اعضای محترمی که امکان حضور آنها در جلسه مقدور نمی باشد می توانند حق رأی خود را به موجب وکالتنامه کتبی به فرد دیگری محول نمایند که در این صورت تعداد آراء وکالتی هر عضو و هر شخص غیر عضو تنها یک رأی خواهد بود.

اعضای متقاضی اعطاء نمایندگی به همراه وکیل مورد نظر خود باید از ساعت ۹ صبح تا ۱۳ روزهای ۱۴۰۵/۰۴/۱۳ لغایت ۱۴۰۵/۰۴/۱۳ در محل دفتر شرکت مراجعه کند تا پس از تایید وکالتنامه‌های مزبور توسط مقام مجاز، ورقه ورود به مجمع برای فرد نماینده صادر گردد.

دستورجلسه:

۱- استماع گزارش هیئت مدیره و بازرسی
۲- طرح و اتخاذ تصمیم در خصوص صورتهای مالی سال ۱۴۰۳ و سال ۱۴۰۴ شرکت تعاونی، عملکرد، ترانزنامه، سود و زیان و سایر گزارشهای مالی
۳- طرح و تصویب بودجه پیشنهادی سال ۱۴۰۵
۴- انتخاب بازرسی اصلی و علی البدل برای مدت ۱ سال
ضمناً داوطلبان عضویت در هیئت مدیره یا بازرسی شرکت موظفند از تاریخ انتشار این آگهی حداکثر به مدت پنج روز جهت ثبت نام به دفتر شرکت تعاونی مراجعه و مدارک لازم را ارائه نمایند.

هیئت مدیره شرکت تعاونی مصرف قرارگاه منطقه ای شمال شرق نزاچا

مناقسه انتخاب پیمانکار تهیه و اجرای لایه آب بندی دیوارهای حائل زیر زمین

شرکت توسعه و عمران انفاق خراسان در نظر دارد نسبت به تهیه و اجرای لایه آب بندی دیوارهای حائل از مواد نفوذگر کریستال ساز بر روی سطوح بتنی برای پروژه هتل با متراژ اجرایی حدود ۴۰۰۰ مترمربع واقع در مشهد اقدام نماید. لذا از فروشندگان و پیمانکاران واجد صلاحیت دعوت می شود در صورت تمایل نسبت به اخذ اسناد مناقسه از دفتر شرکت اقدام نمایند.

** مهلت اخذ اسناد مناقسه تا تاریخ ۱۴۰۵/۰۳/۲۸- واحد فنی شرکت.

** مهلت عودت اسناد مناقسه به شرکت تا پایان وقت اداری مورخ ۱۴۰۵/۰۳/۳۰ داخلی ۱۰۷
برای کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن های ۰۵۱۳۷۱۳۸۱۳۲-۵ داخلی ۱۰۷ تماس حاصل فرمایید.

آدرس : مشهد - بلوار شهید قرنی - قرنی ۳۴ - کوچه سوزنچی ۲ پلاک ۸۶ - کد پستی ۹۱۸۴۹۹۵۱۱۶

